

REGISTERBLAD

Namn och datum: K Larsson (880627), Jeanette Erlandsson (000517), Karin Hernborg (001031)

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I HALLANDS LÄN

Områdesnummer och namn: NN 26 BORRÅS SKÅRA

Kommun: Varberg

Karta: 6B SO

Läge:

Areal: 15 ha

Naturgeografisk region: 15 d Ljungheds- och kustskogsområden längs svenska västkusten

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Sprickdalslandskap.

Riksvärde

Geovetenskap		
--------------	--	--

Värdeomdöme: Borgås med Borrås skåra har ett högt geovetenskapligt värde som typlokal för en prekretaceisk relief i den västsvenska urbergsgnejsen. Borrås skåra ger genom sin särpräglade utformning möjligheter till spännande och fantasieggande naturupplevelser och har därmed ett högt rekreativt värde. Det kulturhistoriska värdet är även det betydelsefullt med en historik och en rad sägner med koppling till Borrås skåra.

Huvudkriterier:

A Framstående exempel på terräng- och landskapsformer väl belysande landskapets geologiska

utveckling.

E Säregen beskaffenhet.

Förutsättningar för bevarande: Områdets terrängformer bevaras. Rationellt skogsbruk bör med tanke på friluftslivet och landskapsbild ej bedrivas i området. Områdets naturvärden kan påverkas negativt av t ex täktverksamhet och vissa skogsbruksåtgärder.

Områdets huvuddrag:

Borrås skåra, som ligger strax nordöst om naturreservatet Åkraberg, är en fascinerande naturformation. Omgiven av ekblandskog och igenväxningsmark med enbuskar gömmer sig en ca 100 m lång och 0,5-1,5 m bred förkastningsspricka. Nere i den leder en stig. De upp till 10m höga och lodräta mossbeklädda väggarna ger en trolsk stämning. I omgivningarna finns flera små blockformade grottor: Knektahålan, Borrås kammare och Borråshålet. I

forminnesregistret beskrivs bland annat en offerplats i klippväggen det så kallade Pengahålet och ”på högsta bergspitsarne stenrör med uppresta stolpar uti ett hjul på till att afskräma Örlen, Fårahjordarnas Fiende”. Örnkrämman finns inte kvar men stigen genom skåran leder upp till en utsiktspunkt.

Borgås ligger i ett utpräglat sprickdalslandskap i övergångszonen mellan kustslätten och sydsvenska höglandet. Vid Borgås möts flera sprickdalar och uppe på berget ligger Borrås skåra som en mäktig men trång förkastningsspricka i urbergsgnejsen. Områdets terrängformer är i sina huvuddrag utbildade före kritperioden.

Nere i skåran är bergets yta knottrig och ojämn vilket tyder på vittringsprocesser som, med tanke på bildningens omfattning, pågått under mycket lång tid, många tiotals miljoner år. Därtill har skårans öppna läge nära havet medfört att vågorna spolat ut det lösa material som funnits i klyftan.

Anmärkning: Område nr 109 i länsstyrelsens Naturvårdsprogram för Hallands län (Varbergs kommun).

Referenser:

Länsstyrelsen, 1977. Natur i Hallands län

Länsstyrelsen 1997. Naturvårdsprogram för Hallands län - Varbergs kommun.

Carsrud L. 1997. Geologiska sevärdheter i Halland. Geodeon 1997.

Länsstyrelsen, 1988. Områden av riksintresse för naturvård - Hallands län.